

[Steen Folke]

Sovjetunionen sagt ganske klart, at man er helt klar til at gå ind for, at man ikke vil bruge atomvåben først. Jeg mener, man har erklæret det. Derfor er der ikke nogen tvivl om, at man kan få Østblokken med på en sådan erklæring om ikke at bruge atomvåben først. Så vidt jeg ved, har Østbloklandene også stemt for det i FN, i modsætning til Danmark, som altså har stemt direkte imod en erklæring om ikke at bruge atomvåben først. Jeg synes, at det undergraver dansk troværdighed på nedrustningsområdet, når man direkte kan stemme imod forslag, som sigter mod, at man skal frskrive sig denne førstegangsbrug af atomvåben.

Om punkt 4: nej til nye kemiske våben, vil jeg ikke sige meget, for jeg synes, at udenrigsministerens holdning, det han svarede, i og for sig er udmærket. Problemet er altså, at det er svært at komme over til konkret handling på det her område, men selve holdningen mener jeg er rimelig og også nogenlunde klar.

Punkt 5: nej til udenlandske tropper og depoter, vil jeg ikke gøre så meget ud af, det har vi jo diskuteret tidligere i dag under behandlingen af forsvarsforligslovene og også ved andre lejligheder. Jeg vil fastholde, at førstærkningsaftalerne indebærer en undergravning af dansk atomvåbenpolitik. Udenrigsministeren siger bare, at han ikke kan acceptere, at der er tale om nogen undergravning. Ja men det er jo ikke noget argument. Der er tale om en undergravning i og med, at atomvåben kan tilføres med ganske kort varsel på amerikanske fly. Vil udenrigsministeren benægte, at dette kan være tilfældet? Hvad hjælper det, at man siger, at vi ikke har atomvåben og i øvrigt ikke vil have det, hvis de kan flyves ind og det ligger i førstærkningsaftalerne, at der kan flyves atomvåben ind med ganske kort varsel?

Endelig punkt 6: ja til atomvåbenfri zone i Norden. Det synes jeg er et af de konkrete, positive forslag, der er fremdraget ikke mindst af fredsbevægelserne. Det er igen et eksempel på, at socialdemokratiet taler med to tunger. Man betyder, at man er tilhænger af det, det gør udenrigsministeren, og det gør hr. Lasse Budtz, og så kommer der alle disse forbehold om, at det kun giver mening, hvis det ses i en større europæisk sammenhæng. Hvorfor giver det kun mening i en større europæisk sammenhæng? Hvorfor ville det

ikke give mening i sig selv, hvis man oprettede en atomvåbenfri zone i Norden? Jeg mener i høj grad, at det ville give mening og ville være et lille konkret skridt, man kunne tage. Men så kommer alle de betingelser om, at det skal være et led i en større ordning, og at det helst skal være noget med, at Sovjet også skal ind i det, osv. osv. Så ved vi godt alle sammen, at det ikke bliver til noget, og så kan socialdemokratiet stå og sige: ja men vi går ind for det; det stiller bare nogle betingelser op, som gør, at det i praksis er umuligt, at det ikke fører til noget. Det er næsten ikke til at bære, at det bliver formuleret på den måde hele tiden, at man altså lader, som om man går ind for det, men i virkeligheden opstiller uantagelige betingelser, sådan at man ved, at der ikke kommer noget ud af det. Udenrigsministeren har vistnok i taler den 1. maj 1982 og i hvert fald i en kommentar i Politiken sagt:

»Det burde tilskynde os til at turde gå et skridt foran de andre for at få sat gang i nedrustningsforhandlingerne, også selv om nogle vil hævde, at det vil være en farlig blottelse.«

Hvad er det for konkrete skridt, udenrigsministeren vil komme med i den retning, når han afviser, når socialdemokratiet afviser de forslag, vi kommer med?

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Hr. Riishøj stillede mig et spørgsmål, der havde at gøre med det, som ofte indgår i denne debat, nemlig styrkemål og beregning af det ene og det andet våbensystem. Det blev fra hr. Riishøjs side nævnt, at hvis man så det fra Kremls side, så var der jo også tale om vestlige fly og vestlige u-både; man kan gå videre i spiralen og se det fra vestlig side, og så kan man også tale om Backfirefly, som ikke har været nævnt i den forbindelse.

Det, jeg vil svare hr. Riishøj, er, at man altid kan diskutere, hvor balancen ligger. Jeg har selv tidligere i tinget givet udtryk for, at hvis man tager, hvad der stort set eksisterede omkring 1979, så var der, når man ser bort fra det, der siden er sket med SS-20, sådan nogenlunde balance. Og når jeg siger »nogenlunde«, så har jeg dermed sagt, at jeg ikke er tilhænger af, at man sidder med en lommeregner og lige nøjagtig skal have ligevægt og balance i tingene. Det, jeg mente